



Preses apskata saturs

Satversmes tiesa

Leta: ST atsāks skatīt lietu par studiju programmu īstenošanu latviešu valodā..... 1

Tiesu lietas, procesi

NRA.lv: Stājies spēkā tiesas spriedums par telekanālu "Ren TV Baltic" un "NTV Mir Baltic" retranslācijas aizliegumu..... 2

Leta: Nākamnedēļ turpinās iztiesāt krimināllietu par kukuļa piedāvāšanu Ādažu deputātam, lai panāktu priekšsēdētāja nomaiņu 3

Leta: Turpinās iztiesāt "Skonto" stadiona pārdošanas darījuma krimināllietu 4

Leta: Turpinās iztiesāt Bondaru krimināllietu par iespējamu dokumentu viltošanu 5

Leta: Slēptuvē mežā atrod bīstamas narkotiskas aptuveni 84 000 eiro vērtībā 6

ZZ.lv: Krāpnieci Kristīnei piespriež sabiedrisko darbu 6

Skaidrojumi, viedokļi

Privātā Dzīve: Trīs bērnu māmiņa tēmē uz prezidenta amatu 8

Latvijas Avīze: Vai Jēkabpils var iesūdzēt valsti? 10

Leta: ST atsāks skatīt lietu par studiju programmu īstenošanu latviešu valodā

Rīga, 16.maijs, LETA. Satversmes tiesa (ST) šodien plkst.10 ar lietas dalībnieku piedalīšanos atsāks izskatīt lietu par normu, kas paredz studiju programmu īstenošanu latviešu valodā, aģentūru LETA informēja tiesā.

Lieta par normām, kas nosaka augstskolu un koledžu studiju programmu īstenošanu valsts valodā, tika ierosināta pēc vairāku kādreizējo Saeimas deputātu pieteikuma. Tiesā tika vēršusies toreizējie "Saskaņas" politiķi Valērijs Agešins, Edgars Kucins, Boriss Čilevičs, Ivans Klementjevs, Artūrs Rubiks, Jānis Tutins, Vladimirs Nikonovs, Igors Pimenovs, Ivars Zariņš, Regīna Ločmele, Inga Goldberga, Ivans Ribakovs, Vitālijs Orlovs, Jānis Krišāns, Andrejs Klementjevs, Jānis Urbanovičs, Sergejs Dolgopolovs un Nikolajs Kabanovs, partijas "Suverēnā vara" pārstāve Ļubova Švecova un partijas "Katram un katrai" pārstāve Karīna Sprūde. Pašlaik neviens no viņiem parlamentā nav pārvēlēts.

Viņi lūdz tiesu vērtēt Augstskolu likuma 56.panta trešās, ceturtās un piektās daļas atbilstību Satversmes 105., 112. un 113.pantam.

Apstrīdētajās normās noteikts vispārīgs aizliegums sniegt augstākās izglītības pakalpojumus svešvalodā, vien ar atsevišķiem izņēmumiem.

Augstskolu likuma 56.panta trešā daļa nosaka, ka Augstskolās un koledžās studiju programmas īsteno valsts valodā. Studiju programmā, kas tiek īstenota valsts valodā, ne vairāk kā vienu piekto daļu no studiju programmas kredītpunktu apjoma drīkst īstenot citās Eiropas Savienības oficiālajās valodās, ievērojot to, ka šajā daļā nevar ietilpt gala un valsts pārbaudījumi, kā arī kvalifikācijas, bakalaura un maģistra darba izstrāde.

Satversmes 105.pants nosaka, ka ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji



2

sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību.

Satversmes 112.pants noteic, ka ikvienam ir tiesības uz izglītību. Valsts nodrošina iespēju bez maksas iegūt pamatizglītību un vidējo izglītību. Pamatizglītība ir obligāta. Savukārt 113.pants, ka valsts atzīst zinātniskās, mākslinieciskās un citādas jaunrades brīvību, kā arī aizsargā autortiesības un patenttiesības.

Lieta tika izskatīta rakstveida procesā 7.februārī, tomēr, sastādot spriedumu, tiesa lēma atsākt lietas izskatīšanu ar lietas dalībnieku piedalīšanos.

Iepriekš ST līdzīgā lietā nosprieda, ka ierobežojumi privātajām augstskolām īstenot studiju programmas Eiropas Savienības (ES) oficiālajās valodās neatbilst Satversmei, bet citu svešvalodu ierobežojumi - atbilst.

Tas nozīmē, ka privātajās augstskolās drīkstētu būt studiju programmas, piemēram, angļu valodā, taču krievu valodā, kas nav ES oficiālā valoda, - ne.

ST aģentūrai LETA skaidroja, ka šajā lietā ST vērtēja tās tiesību normas, kas bija spēkā līdz 2021.gada 30.aprīlim un šobrīd grozījumu dēļ ir zaudējušas spēku.

Savukārt lieta, kuras izskatīšanu pēc būtības atsāks 16.maijā, tiks vērtētas šobrīd spēkā esošās tiesību normas. Abās lietās tiesa vērtē normas, kas noteic, kādā valodā īstenojamas studiju programmas augstskolās. Ar grozījumiem Saeima ir grozījusi gadījumus, kādos pieļaujamas atkāpes no pienākuma īstenot studiju programmas valsts valodā, proti, programmu drīkst īstenot svešvalodās.

Piemēram, Saeima izslēgusi normu, kas paredzēja tiesības īstenot studiju programmu ES oficiālajās valodās, ja tajā studē ārzemju studējošie. Savukārt papildinājusi ar normu, ka ES oficiālajās valodās var īstenot studiju programmu, ja visas tematiskajā grupā ietilpstošās programmas novērtētas ar "labi" vai "izcili".

NRA.lv: Stājies spēkā tiesas spriedums par telekanālu "Ren TV Baltic" un "NTV Mir Baltic" retranslācijas aizliegumu

Administratīvā apgabaltiesa nav saņēmusi nevienu kasācijas sūdzību par spriedumu, ar kuru tā noraidījusi prasību atcelt Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (NEPLP) lēmumu aizliegt Latvijā retranslēt TV programmas "Rent TV Baltic" un "NTV Mir Baltic", līdz ar ko spriedums stājies spēkā, aģentūra LETA noskaidroja tiesā.

Tiesā bija vērsies uzņēmums "Reveno Media LTD" un AS Telekompanija NTV", lūdzot atcelt NEPLP 2021.gada 9.februāra lēmumu par 16 Krievijas programmu aizliegšanu daļā, kas saistīta minētajiem uzņēmumiem, proti, telekanāliem "Ren TV Baltic" un "NTV Mir Baltic".

Tāpat apgabaltiesa marta vidū noraidījusi SIA "Pirmais Baltijas kanāls" prasību par NEPLP 2022.gada 25.februāra lēmuma, ar kuru anulētas apraides atļaujas programmām "PBK Lietuva" un "PBK Igaunija", apturēšanu. Kā ziņots, no pērnā gada 2.marta televīzijas ēterā vairs nav redzamas



programmas "PBK Igaunija" un "PBK Lietuva", kas bija populārākie krievvalodīgie kanāli Latvijā.

Leta: Nākamnedēļ turpinās iztiesāt krimināllietu par kukuļa piedāvāšanu Ādažu deputātam, lai panāktu priekšsēdētāja nomaiņu

Rīga, 15.maijs, LETA. Krimināllietu, kurā vieglatlēts Jānis Višķers apsūdzēts par 30 000 eiro kukuļa piedāvāšanu kādam Ādažu novada domes deputātam par labvēlīgu balsojumu pašvaldības priekšsēdētāja vēlēšanās, Ekonomisko lietu tiesa plāno turpināt skatīt 24.maijā plkst.10, aģentūra LETA noskaidroja tiesā.

Nākamajā tiesas sēdē uzklaušīs apsūdzētā liecības.

Šodienas tiesas sēdē tika iztaujāti divi Ādažu novada domes deputāti - Imants Krastiņš (K) un Raitis Kubuliņš (LZS).

Krastiņš, kurš pērn neveiksmīgi mēģināja kļūt par Ādažu domes priekšsēdētāju, apgalvoja, ka par šo korupcijas skandālu pats neesot zinājis, bet dzirdējis no citiem deputātiem un masu medijiem.

Arī Kubuliņš tiesai pauda, ka neko konkrēti par kukuļa piedāvāšanu nezinot.

Ādažu novada domes priekšsēdētājs mainījās 2022.gada izskaņā pēc Saeimas vēlēšanām, kuru rezultātā parlamentā nonāca vairākus gadus novadu vadījušais Māris Sprindžuks (LRA/AS), kurš tagad kļuvis par pašvaldību lietu ministru.

Sprindžuka vietā 2022.gada 1.novembrī par Ādažu novada domes priekšsēdētāju ar 12 balsīm tika ievēlēta viņa vietniece Karīna Miķelsone (LRA). Domes priekšsēdētāja nomaiņu pavadīja arī pamatīgas izmaiņas valdošajā koalīcijā, Latvijas Reģionu apvienībai pārtraucot sadarbību ar līdzšinējiem partneriem, bet viņu vietā ņemot līdz tam opozīcijā esošo Latvijas Zemnieku savienību. Līdz ar to domes priekšsēdētāja vietnieka amatu zaudēja "Konservatīvo" pārstāvis Imants Krastiņš, bet šo posteni ieguva Genovefa Kozlovska (LZS). Pirms šīm vēlēšanām savukārt bija mēģinājums domes priekšsēdētāja amatu iegūt Krastiņam, taču tas neizdevās.

Krastiņš tiesas sēdē klāstīja, ka daļa deputātu nav bijuši apmierināti ar Sprindžuka darba stilu un uzrunājuši viņu kļūt par domes priekšsēdētāju. Tobrīd esot izveidojusies neformāla domes koalīcija ar astoņām balsīm, kuru pēdējā brīdī esot izjaukusi deputāte Antra Krasta (LZS).

Saskaņā ar apsūdzību, 2022.gada 5.oktobrī persona piedāvāja 30 000 eiro kukuli kādam Ādažu novada pašvaldības domes deputātam, lai panāktu, ka deputāts, izmantojot savu dienesta stāvokli un rīkojoties pretēji iekšējai pārlicībai, plānotajā domes sēdē par jauna pašvaldības domes priekšsēdētāja ievēlšanu nobalsotu par kāda konkrēta deputāta kandidatūru.

Papildus deputātam tika norādīts, ka šādā gadījumā viņam tiktu piešķirts arī izdevīgs amats Ādažu novada domē.

Neskatoties uz apsūdzībā norādītajiem apstākļiem, prokuratūra norādījusi, ka kriminālprocesa izmeklēšanas gaitā nav iegūta informācija par to, ka 2022.gada 1.novembra balsojums par Ādažu novada pašvaldības domes priekšsēdētāja ievēlšanu būtu ticis pretlikumīgi ietekmēts, līdz ar to nav pamata apšaubīt balsojuma par pašreizējās domes priekšsēdētājas ievēlšanu likumību.

Apsūdzība Višķeram tika nolasīta 1.marta sēdē un apsūdzētais vainu neatzina.

Publiski pieejamā informācija liecina, ka Višķers 2019.gadā uzstādījis otro augstāko rezultātu



4

pusmaratonā Latvijas vieglatlētikas vēsturē. Bijis Latvijas čempions 3000 metru un 5000 metru distancēs stadionā. 2019.gadā pārstāvēja Latviju Pasaules čempionātā vieglatlētikas krosā Dānijā. "Firmas.lv" informācija liecina, ka Višķers dibinājis biedrību "Sporta klubs "Tērauds"". Tāpat viņš un Jānis Razgalis ir īpašnieki 2021.gadā reģistrētam uzņēmumam "J&J Build". "Sporta kluba "Tērauds"" interneta mājaslapā pieejamā informācija liecina, ka Višķers ir B kategorijas treneris vieglatlētikā, kurš 2012.gadā absolvējis Latvijas Universitāti, iegūstot bakalaura grādu jomā "Sports un veselība", bet 2017.gadā ieguvis profesionālā maģistra grādu izglītības vadībā. Višķers ir viens no vadošajiem Latvijas un Baltijas garo distanču skrējējiem.

Leta: Turpinās iztiesāt "Skonto" stadiona pārdošanas darījuma krimināllietu

Rīga, 16.maijs, LETA. Ekonomisko lietu tiesa (ELT) šodien plkst.10 turpinās skatīt krimināllietu pret četrām personām apsūdzībās par krāpšanu "Skonto" stadiona pārdošanas darījumā, aģentūra LETA noskaidroja tiesā.

Lietas dalībnieki apsūdzēti pēc Krimināllikuma 177.1 panta par krāpšanu automatizētā datu apstrādes sistēmā. Par šo nodarījumu ir paredzēts sods ar brīvības atņemšanu uz laiku no diviem līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Tāpat personas apsūdzētas pēc Krimināllikuma 195.panta trešās daļas, kā arī 179.panta trešās daļas, proti, par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanu un piesavināšanos, ja tā izdarīta lielā apmērā. Valsts policija lūdza par krāpšanu apsūdzēt četrus cilvēkus. Publiski pieejamā informācija liecina, ka lietā apsūdzēti ar Latvijas nekustamo īpašumu kompāniju "Ordo" saistītie Ivars Rudzītis, Nataļja Rudzīte un Jeļena Rudzīte, kā arī Igaunijas pilsonis Alans Selters.

Latvijas Televīzijas raidījums "De facto" vēstīja, ka stadiona pircējs "Adventika Group" 2016.gadā nāca klajā ar paziņojumu, ka darījumos esot apkrāpts, turklāt pārdošanā arī neesot nomaksāti nodokļi. Tā paša gada aprīlī policija sāka kriminālprocesu.

Policija uzskata, ka Selters darījuma noslēguma fāzē bija stadionā saimniekojošās, šobrīd jau likvidētās firmas "SSA" īpašnieks, bez kuras ziņas īpašumu pārdot nevarēja, jo tai bija pirmpirkuma tiesības.

Tāpat raidījums noskaidrojās, ka pircējs, kurš par 35 miljoniem eiro 2015.gadā iegādājās šo īpašumu, ir Krievijas uzņēmējs, Orlas apgabala lielākās būvkompanijas direktoru padomes priekšsēdētājs Aleksandrs Rogačovs, kura vectēvs bijis Orlas apgabala gubernators, savukārt tēvs - Federālās Drošības dienesta ģenerālis.

Rogačovs pats 2014.gadā esot vērsies Latvijas nekustamo īpašumu kompānijā "Ordo", kura tieši pirms tam bija saņēmusi piedāvājumu atrast stadionam pircēju par 35 miljoniem eiro.

Belizas ofšors ar nosaukumu "Silverstone Enterprises Limited", kurā Rogačovs bija norādīts kā patiesais labuma guvējs, bez nodrošinājuma četros aizdevumos pārskaitīja 35 miljonus eiro ar mākleru Rudzīšu ģimeni saistītai Latvijas kompānijai "Mani Group".

Māklēri par šo darījumu saņēma piecus miljonus eiro.

Darījumā iesaistītā māklere, "Ordo" līdzīpašniece Jeļena Rudzīte neatzīst savu vainu. Viņa uzskata,



5

ka cena bija adekvāta, jo tā bija noteikta par zemi, kas ir atbrīvota no visām būvēm. Turklāt Rogačovs esot vēlējis stadionu nojaukt. "Tādēļ pārdevējam bija jāgarantē, ka stadiona nojaukšana tiks saskaņota. Un šīs detaļas tiešām tika iekļautas pirkšanas-pārdošanas līgumā," viņa norādīja. Taču pārdevējs "SSA" stadionu nenojauca. Šobrīd jau likvidētās firmas bijušais īpašnieks igaunis Selters uz jautājumiem atteicās atbildēt.

Policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes priekšnieka vietniece Ilze Sokolovska skaidroja, ka izmeklēšanas laikā tika iegūti pierādījumi, ka cena varētu būt bijusi sadārdzināta. Kā vēstīja "de facto", pārdošanas darījumu uzbūvēja ļoti sarežģītu. Tas ilga aptuveni gadu, un nauda izgāja cauri septiņu kompāniju kontiem - no "nodokļu paradīzes" Belizas līdz Igaunijai. Garo ķēdi lielā mērā noteikusi Rogačova nevēlēšanās darījumā izgaismoties.

Turklāt raidījuma rīcībā nonākušie dokumenti liecinot, ka aptuveni 15 miljoni no darījuma konta netika pārskaitīti pārdevējam "SSA", bet divām citām firmām, kuru saikne ar stadionu nav saprotama. Mazāko daļu saņēma Latvijas uzņēmums "Sun Garden", bet lielāko daļu - Igaunijas kompānija "Fumox". Abām firmām patiesā labuma guvēja bijusi igauņiete Kristīna Lohmusa. Neoficiāla informācija par izmeklēšanu liecina, ka Selters esot izņēmis skaidru naudu no Igaunijas firmas "Fumox" konta un vedis atpakaļ uz Latviju, tolaik vēstīja raidījums.

Leta: Turpinās iztiesāt Bondaru krimināllietu par iespējamu dokumentu viltošanu

Rīga, 16.maijs, LETA. Rīgas pilsētas tiesa Vidzemes priekšpilsētā šodien plkst.10 turpinās skatīt bijušā bankas vadītāja un Saeimas deputāta Mārtiņa Bondara un viņas sievas Ievas Bondares krimināllietu par iespējamu dokumentu viltošanu, aģentūra LETA noskaidroja tiesā.

Prokuratūras ieskatā Bondars, viņa sieva un nu jau mūžībā aizgājušī zvērināta notāre Līga Eglīte mantkārīgā nolūkā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās viltoja un izmantoja viltotu dokumentu, radot būtisku kaitējumu prasītāja ar likumu aizsargātām interesēm.

Par šādu nodarījumu paredzēts sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem, ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, ar probācijas uzraudzību, ar sabiedrisko darbu vai ar naudas sodu.

Krimināllieta saistīta ar lietu par Bondara līgumu ar sievu, kas garantē ģimenes mājas neatņemšanu lietā par zaudējumu nodarīšanu viņa savulaik vadītajai "Latvijas Krājbankai".

Spēkā stājies spriedums par 15 miljonu eiro piedziņu no "Latvijas krājbankas" bijušās valdes, tai skaitā arī Bondara, kurš gan to uzskata par politisku vēršanos pret viņu.

"Latvijas krājbankā" 2011.gada nogalē tika konstatēts ap 100 miljonu latu (aptuveni 142 miljonu eiro) līdzekļu iztrūkums, bet jau tā paša gada 23.decembrī Rīgas apgabaltiesa "Latvijas krājbanku" pasludināja par maksātnespējīgu. Ņemot vērā līdzekļu iztrūkumu, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padome nolēma apturēt visu "Latvijas krājbankas" finanšu pakalpojumu sniegšanu.

Pret notāri Eglīti kriminālprocesā tika konstatēts likumā paredzētais pamats viņas saukšanai pie kriminālatbildības, bet, ņemot vērā, ka Eglīte ir mirusi, kriminālprocess pret viņu izbeigts daļā.

Bondars iepriekš paudis nostāju, ka nav vainīgs, neko nepareizi nav izdarījis un likumu neesot



6

pārkāpis.

Leta: Slēptuvē mežā atrod bīstamas narkotiskas aptuveni 84 000 eiro vērtībā

Rīga, 15.maijs, LETA. Valsts policija Jūrmalā, narkodīlera slēptuvē mežā atradusi bīstamas narkotiskās vielas aptuveni 84 000 eiro vērtībā, aģentūru LETA informēja policija.

Jūrmalas iecirkņa amatpersonu rīcībā bija iegūta informācija par kādu personu Jūrmalā, kura, iespējams, tirgo narkotiskās vielas Jūrmalas, Tukuma, Talsu un Jelgavas iedzīvotājiem.

Veicot izmeklēšanu, policisti Jūrmalas mežā atrada slēptuvi ar narkotiskām vielām. Tās nogādātas ekspertīzes veikšanai, kurā noskaidrots, ka izņemtās vielas ir protonitazēns.

To svars ir 834 grami un aptuvenā vērtība 84 000 eiro. Protonitazēns ir psihoaktīva viela, sintētisks opioīds, kura iedarbība ir vēl stiprāka nekā heroīnam.

2.maijā aizdomās par noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likumsargi aizturēja 1971.gadā dzimušu romu tautība vīrieti, kurš jau iepriekš ir nonācis policijas redzeslokā par tamlīdzīgu noziegumu.

Policija veica kratīšanas vīrieša dzīvesvietā, kur atrada un izņēma zeltlietas, kuru kopējā vērtība ir aptuveni 5000 eiro, un skaidra nauda - 905 eiro, kas, visticamāk, iegūta noziedzīgā ceļā. Tāpat ir atsavinātas trīs automašīnas - "Audi Q7", "BMW X5" un "Ford Galaxy".

Vīrietis par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu var tikt sodīts ar brīvības atņemšanu no pieciem līdz 15 gadiem.

3.maijā tiesa viņam piemēroja drošības līdzekli apcietinājumu.

Policija aicina iedzīvotājus aktīvi ziņot par vietām, kur notiek narkotisko vielu nelikumīga aprīte, kā arī par iesaistītajām personām. Informēt policiju iespējams nozieguma brīdī zvanot pa tālruna numuru 110 vai rakstot iesniegumu Valsts policijas iecirknī.

Tāpat narkotisko vielu un nelikumīgo akcīzes preču tirdzniecības vietas iespējams ātri un ērti atzīmēt Iekšlietu ministrijas interaktīvajā kartē.

ZZ.lv: Krāpnieci Kristīnei piespriež sabiedrisko darbu

Ritvars Raits

Spēkā stājies spriedums, ar kuru Zemgales rajona tiesa Jelgavā 1996. gadā dzimušo Kristīni I. atzina par vainīgu sveša maksāšanas līdzekļa nelikumīgā izmantošanā. Tiesnese Irina Freimane lēmusi, ka par šo nodarījumu jaunā sieviete sodāma ar 200 stundām sabiedriskā darba.

Notikumi, par kuriem uzsākts šis kriminālprocess, risinājās 2019. gadā. Kristīne toreiz bija iepazinusies ar kādu jelgavnieku, pat sāka pie viņa dzīvot. Alberts (sauksim viņu tā) jaunajai draudzenei uzticēja savus internetbankas lietotāja datus – lietotājvārdu, paroli un pat identifikācijas rīku "Smart ID". Tādējādi Kristīnei radās iespēja izmantot viņa bankas kontu, veicot naudas pārskaitījumus. Vēlāk Albertam to nācās rūgti nožēlot.

No uzņēmumiem izkrāpj tūkstošus

Ieguvusi piekļuvi svešam bankas kontam, Kristīne nekavējās uzdarboties. Viņa bija nolēmusi



7

Alberta internetbanku izmantot, lai, rīkojoties viņa vārdā, no uzņēmumiem, kas nodarbojas ar īstermiņa kredītu izsniegšanu, izkrāptu naudu, ko pēc tam izmantotu savām vajadzībām. Krāpniece salīdzinoši īsā laikā apmēram 20 tādām firmām nosūtīja kredīta pieteikumus, kā arī no sava paņņas bankas konta pārskaitīja kredītdevējiem pa 0,01 eiro, kas ir tādas procedūras obligāta sastāvdaļa. Daļa kredītfirmu viltus Albertam naudu neaizdeva, tomēr no sešiem uzņēmumiem Kristīnei to izdevās izkrāpt. Sieviete tā noformēja un saņēma 16 kredītus par kopējo summu 3970 eiro. Mazākais saņemtais aizdevums bija tikai 20 eiro, bet lielākais – 650 eiro. Vēl viņa kā ar savu izrīkojās arī ar Alberta naudu – iztērēja viņa 500 eiro. Kad visi Latvijas īstermiņa kredītu iesniedzēji bija "pārbaudīti", Kristīne, izmantojot svešo internetbanku, elektroniski veica nomaksas pirkuma reģistrāciju, no kāda tirdzniecības uzņēmuma izkrāpjot 451 eiro vērtu televizoru.

Bijušajam draugam arī morālais kaitējums

Lielāko daļu izkrāptās naudas Kristīne uzreiz pēc kredītu saņemšanas pārskaitīja uz savu bankas kontu un tērēja no tā, bet bija arī tādi gadījumi, kad viņa, izmantojot Alberta internetbanku, pirka dažādas mantas – gan no uzņēmumiem, gan no privātpersonām. Tirgošanās internetā varētu būt jaunās sievietes vājība, bet par to nedaudz vēlāk.

Alberts to, kas noticis, saprata tikai pēc krietna laika. 2020. gadā viņam sāka pienākt kreditoru paziņojumi par nenokārtotām saistībām. Jelgavniekam, lai viņš netiktu izputināts, neatlika nekas cits, kā meklēt palīdzību policijā. Izmeklēšana turpinājās ilgāku laiku, līdz šī gada janvārī krimināllieta nonāca Jelgavas tiesā. Kristīne savu vainu nenoliedza, jo pierādījumu par viņas noziedzīgajām darbībām bija vairāk nekā pietiekami. Daļu izkrāptās naudas sieviete jau atmaksājusi, tomēr ne visu. Tiesa ar savu spriedumu apmierināja trīs uzņēmumu pieteiktās materiālā kaitējuma kompensācijas par kopējo summu 1632,30 eiro. Šie zaudējumi Kristīnei cietušajiem jāatlīdzina līdz 15. maijam. Viņas, laikam nu jau bijušais, draugs Alberts bija pieteicis morālā kaitējuma kompensāciju – jelgavnieks no jaunās sievietes par viņam sagādātajām neērtībām vēlēties saņemt 2000 eiro. Tiesnese I.Freimane lēma šo kompensāciju nenoteikt.

Saņem naudu un neliekas ne zinis

Ne pārāk glaimojoši fakti par nu jau notiesāto krāpnieci Kristīni atrodami interneta resursos. Protams, tā nav oficiāla informācija, un tomēr. Kā izrādās, jaunā sieviete jau 25 gadu vecumā bija ieguvusi daudz bērnu māmiņas statusu, tikai rūpes par saviem trim mazuļiem atstājusi bērnu tēva un Uzturlīdzekļu garantijas fonda ziņā. Pēc jelgavnieka Alberta apkrāpšanas Kristīne esot aizbēgusi uz Angliju. Tas izskaidro, kāpēc pirmstiesas izmeklēšana šajā lietā vilkās teju trīs gadus.

Persona ar tieši tādu vārdu un uzvārdu kā Kristīnei bija reģistrējusies interneta vietnē andelemandele.lv. Visdrīzāk, ka tā arī ir viņa. Pie Kristīnes profila norādīta šāda informācija: "Tirgoju tikai savas un bērniņu lietišas, par katras preces stāvokli sludinājumā norādu, ja nu ir kāds defekts, tas arī piefiksēts! Prioritāte – ātrāka sadarbošanās, priecīgs pircējs/pārdevējs. Izsūtu ar Omnivu, DPD, Latvijas Pasta starpniecību. Paldies!"

Viņas klientu atsauksmes gan ne tuvu nav tik pozitīvas. Piemēram, "jolene" rakstījusi: "Lūdzu, neko no šīs pārdevējas nepērciet! Nopirku kedas – jau desmit dienas neliekas ne zinis... Palūdzu atskaitīt naudu atpakaļ – vēstules nelasa, bet online ir... Aizrakstīju vairākas brīdinājuma vēstules, nereagē... Vērsīšos policijā... Lasu, ka neesmu vienīgā... Varētu atsaukties, kuras jāpieliek



8

iesniegumā..." Pircēja ar lietotājevārdu "ruutad": "Mm, jā! Arī es esmu iekritusi šīs dāmas tīklos. Uz vēstulēm neatbild. Vēlējos iegādāties sandales, bet neveiksmīgi. Pārskaitīju naudu gan par sandalēm, gan par DPD kurjeru. Sandales neesmu saņēmusi. Uz vēstulēm neatbild, kaut vai online parādās. Kā arī nauda netika atskaitīta." Šīs atsaukšanas nav vienīgās, tās rakstītas 2021. gada jūlijā. Vēl kāds Kristīnes apkrāptais publiski sūdzējies: "Kristīne I. no Dobeles ir zagle. Viņa nozaga no manis naudu, kuru iedevu, lai samaksā par virtuves iekārtas piegādi. Slēdzām līgumu par parādu, bet parādu neatdod. Vērsos policijā, kura teica, lai vērsos tiesā." Šī sūdzība publicēta 2021. gada decembrī. Atliek cerēt, ka pirmā sodāmība un 200 stundas sabiedriskā darba, kas tagad Kristīnei jāatstrādā, liks viņai pārdomāt savu uzvedību un rīcību, pretējā gadījumā gados jaunajai dobelniecei uz apsūdzēto sola tiesā būs jāsēžas vēl un vēl.

Privātā Dzīve: Trīs bērnu māmiņa tēmē uz prezidenta amatu

Edgars Orlovs

Jauna, izglītota, precējusies ar Luksemburgas pilsoni un Eiropas struktūrās orientējas kā zivs ūdenī – tāda ir vienīgā sieviete, kas mēneša beigās centīsies kļūt par Latvijas prezidenti.

Speciāliste visās jomās

Vairākas nedēļas partijas Progresīvie vadība solīja, ka virzīs savu Valsts prezidenta amata kandidātu, kuram būs nevainojama reputācija, dziļa izpratne par tiesiskumu, rietumnieciska vērtību orientācija. Tā izrādījās Elīna Pinto, kuras vārds līdz šim plašai sabiedrībai nav bijis zināms. Viņas izglītības un darba pieredzes saraksts gan nav no īsajiem.

Maģistra grādu tiesību zinātnēs Elīna ieguvusi Latvijas Universitātē, bet maģistra grādu cilvēktiesībās un demokratizācijā – Eiropas Starpuniversitāšu centra Eiropas maģistrantūrā.

No šā gada sākuma Elīna strādā par komunikācijas un partnerību vadītāju Eiropas Komisijas pārstāvniecībā Luksemburgā.

Iepriekš vairākus gadus darbojusies Eiropas Latviešu apvienībā. Pinto ir plaša pieredze drošības politikas jomā – strādājusi ar NATO un ANO, kad tās risināja konfliktus Afganistānā un Kosovā. Kad Krievija iebruka Gruzijā, Elīna koordinēja Eiropas Savienības pretreakciju.

Dzīve starp Latviju un Luksemburgu

Elīna Pinto nākamnedēļ svinēs 42. dzimšanas dienu. Dzimusi Rīgā, bērnību un jaunības dienas vadījusi Jelgavā piecu bērnu ģimenē. Viņas tēvs ir bijušais Augstākās tiesas senators un Triju Zvaigžņu ordeņa komandieris Pēteris Dzalbe, māte – kokapstrādes inženiere un skolotāja Ingrīda Dzalbe.



9

«Man ir trīs māsas un brālis, bet pašai – trīs bērni: deviņgadīgais Ernests, Matilde, kurai drīz būs astoņi gadi, un Arturs, kuram būs trīs gadi,» PDz atklāj Elīna. «Esmu precējusies ar portugāļu izcelsmes Luksemburgas pilsoni Orlando Pinto. Viņš ir Luksemburgas diplomāts.

Pērn svinējām kāzu 10. gadadienu.

Bija ballīte ģimenes lokā,» stāsta viņa. Šobrīd viņas dzīve rit starp Luksemburgu un Latviju. «Mums ir mītnesvieta Luksemburgā un arī tepat Latvijā, Ķesterciemā. Kad tagad devos uz Latviju, bērni man teica, ka ļoti gribētu, lai es kļūstu par Valsts prezidenti, jo tad viņi beidzot varēs pastāvīgi dzīvot Latvijā,» neslēpj Elīna. Arī līdz šim viņa Latvijā ar ģimeni bijusi itin bieži. «Reizi mēnesī vai divos noteikti atlidojam. Gan ar bērniem, gan divatā ar vīru, ja viņam iekrīt brīvāks laiks un ļauj darba pienākumi. Viesojamies pie radiem, apceļojam manu dzimteni.»

Vīrs gatavs lielām pārmaiņām

Ar savu vīru Orlando Elīna iepazinusies Beļģijā.

«Es tolaik Eiropas ārlietu dienestā strādāju ar drošības un aizsardzības politikas jautājumiem, bet vīrs darbojās Luksemburgas pārstāvniecībā Eiropas Savienībā, tāpēc mums bija gan kopīgas darba gaitas, gan paziņas. Tā mēs satikāmies, » teic Elīna.

Taujāta, vai vīrs runā latviešu valodā, viņa smaida: «Saprot. Un saprot pat vairāk nekā izrāda. Esmu pamanījusi, ka tā viņš var noklausīties manas sarunas ar bērniem. Visi bērni runā latviski, taču zina arī citas valodas – luksemburgiešu, franču, vācu. Ar vecvecākiem spēj sazināties portugāļu valodā.» Uz jautājumu, kā vīrs uztvēra viņas virzīšanu Valsts prezidenta amatam, Elīna atbild: «Es savulaik esmu devusies līdzīvi vīram viņa diplomātiskajos pienākumos, bet šobrīd viņš ir gatavs sekot man un pārcelties uz dzīvi Latvijā, lai manas ievēlēšanas gadījumā uzņemtos Valsts prezidentes kunga pienākumus.»

Jau pastrādājusi Rīgas pilī

Laikā, kad par prezidentu ievēlēja Egilu Levitu, Pinto vairākus mēnešus strādāja Rīgas pilī.

«Levits mani uzaicināja būt par padomnieci modernas valsts un ilgtspējas jautājumos. Šie jautājumi man ir būtiski, un pirms četriem gadiem pirmo reizi Latvijā prezidenta līmenī bija domāts tos risināt.

Diemžēl itin drīz sapratu – šīs lietas nebūs Levita darbības prioritātes. Bet man patīk strādāt līdz galam un nopietni, ar pilnu atdevi. Mūsu ceļi šķīrās draudzīgi un ar cieņu. Tolaik arī gaidīju savu trešo bērniņu, viss labi sakrita,» atminas Elīna.



10

Atbildot, vai gadījumā, ja tiks ievēlēta, neplāno atteikties no darba vietas pilī vai dzīvošanas prezidenta rezidencē Jūrmalā, kā to savulaik darīja eksprezidents Andris Bērziņš, Elīna saka – par to vēl pārāgri runāt. «Man galvenais būs atrasties tuvu visiem Latvijas iedzīvotājiem. Piemēram, Igaunijas bijušajai prezidentei Kersti Kaljulaidai bija prakse ar savu komandu uz vairākām nedēļām doties strādāt reģionos. Es arī to labprāt darītu,» teic Pinto.

Pirms dažiem gadiem ar vīru ORLANDO un vecākajiem bērniem Matildi un Ernestu .

Latvijas Avīze: Vai Jēkabpils var iesūdzēt valsti?

Olafs Zvejnieks

Vai Latvijā pašvaldības un pilsoņi varētu sākt tiesāties ar valsti par nepietiekamiem rezultātiem klimata pārmaiņu novēršanā?

Uz šādām pārdomām vedina pagājušajā nedēļā pieņemtais Francijas augstākās administratīvās tiesas lēmums.

Lietas būtība ir šāda – Francijas augstākā administratīvā tiesa pagājušajā nedēļā jau otro reizi ir lēmusi, ka valdībai jādara vairāk cīņā ar klimata pārmaiņām, un uzdevusi tai gada laikā samazināt siltumnīcefekta izraisošo gāzu emisiju. Tiesa devusi Francijas valdībai laiku līdz 2024. gada 30. jūnijam, lai īstenotu jaunus pasākumus cīņā ar klimata pārmaiņām, un lika līdz gada beigām sagatavot pagaidu ziņojumu par plānotajiem pasākumiem un to efektivitāti.

Visi šie lēmumi pieņemti saistībā ar Francijas ziemeļu piekrastes pilsētas Grandsentas prasību 2019. gadā. Šai pilsētai klimata pārmaiņu dēļ draud applūšana, un pilsētas galvas nav izdomājuši neko labāku kā iesūdzēt savu valdību, kaut gan ir skaidri redzams, ka pilnīgi nekas, ko varētu pasākt Francijas valdība viena pati, nespēs apturēt globālās klimata pārmaiņas.

Ja tas vispār ir iespējams, tad tikai visas pasaules kopīgiem spēkiem, un, kā iet ar visas pasaules vienošanos vienoti un saskaņoti rīkoties šāda mērķa sasniegšanai, to, pieņemu, vairākums lasītāju zina paši – proti, štruntīgi un nepietiekami.

Jāsaka, arī tiesa nav bijusi daudz viedāka par Grandsentas pilsētas gudrajām galvām un pieņēmusi lēmumu, ka valdība dara nepietiekami un jādara vairāk. Ir taisnība, ka tiesa konstatējusi, ka Francija nespēs sasniegt savu mērķi līdz 2030. gadam – samazināt siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisiju par 40%, salīdzinot ar 1990. gada līmeni, ja vien neveiks koriģējošas darbības, un uzdevusi valdībai pastiprināt cīņu pret klimata pārmaiņām.

Tiesneši gan norādījuši, ka papildu pasākumus valdība tiešām veicot un tie atspoguļojot valdības vēlmi izpildīt tiesas lēmumu, tomēr joprojām neesot pietiekami ticamu garantiju, ka siltumnīcefektu izraisošo gāzu emisijas samazināšanas trajektoriju iespējams saglabāt efektīvu. Neatbildēts gan



11

paliek jautājums – ja valdība nespēs līdz norādītajam 2024. gada datumam vēl vairāk pastiprināt cīņu ar klimata pārmaiņām un pārliecināt tiesnešus, ka nu gan viss būs kārtībā, ko tad? Tiesa sodīs valdību?

Un kā tieši, ņemot vērā, ka finansiāli sodīt valdību tiesa laikam nespēj gan. Un kaut kā pilnīgi ārpus kadra paliek jautājums par to, ko tad darīs Grandsentas iedzīvotāji, kuru īpašumiem draud applūšana, vai viņu problēmas atrisinās Francijas valdības jaunās apņemšanās?

Francija nav gluži vienuļa savās grūtībās sasniegt 2030. gada klimata mērķus.

ANO tikko publiskoja ziņojumu, ka 2030. gada klimata mērķu sasniegšana ir problemātiska visā pasaulē un tas apdraudot ne tikai pasaules klimatu, bet arī cilvēces izdzīvošanu, un tas nebūt nav pirmais šāda rakstura paziņojums.

Faktiski vienīgā joma, kurā zaļā pārkārtošanās sekmīgi virzās uz priekšu, ir atjaunojamo resursu enerģētika.

Taču tas notiek tāpēc, ka darbs pie tehnoloģijām, kas to nodrošina, sākās jau pagājušā gadsimta 70. gados – pēc tam kad arābu naftas lielvalstis šantažēja Rietumu pasauli ar naftas embargo, pūloties atturēt no militāra atbalsta Izraēlai.

Tagad, 50 gadus vēlāk, šīs tehnoloģijas sasniegušas savu briedumu un spēj piedāvāt ekonomiskas priekšrocības.

Taču praktiski nevienā citā zaļās pārkārtošanās jomā līdzīgas situācijas vēl nav, un virknē no tām nav pat īsti ideju, kā panākt pilnīgu klimata neitralitāti 2050. gadā. Tuvināties šim mērķim ir iespējams, tas taisnība, bet sasniegt to pagaidām nešķiet reālistiski.

Tad nu šo mērķi cenšas tuvināt ar vaimanām no augstām tribīnēm, draudiem ar sodiem un tagad arī diezgan absurdiem tiesas lēmumiem.

Visa teiktā kontekstā jājautā – vai Latvijā varētu izveidoties situācija, kur kāda no Latvijas pašvaldībām iesūdzētu valsti, ka tai rodas klimata pārmaiņu radītas problēmas un valsts nedara pietiekami cīņā ar klimata pārmaiņām. Piemēri nebūs tālu jāmeklē – šogad to varētu darīt Jēkabpils un Augšdaugavas novads, bet citus gadus problēma var skart Daugavpili, Ogrī, Jelgavu vai Rīgu. Te uzreiz jāsaprot, ka Latvijas valdības izredzes sasniegt 2030. gada klimata mērķus, tieši tāpat kā visu pārējo ES valstu izredzes, ir diezgan apšaubāmas.

Vai nu tam vajadzīgs daudz lielāks līdzfinansējums, nekā šobrīd pieejams, kā tas, piemēram, ir ēku siltināšanas vai elektroauto izplatības jomā, vai arī vajadzīgās tehnoloģijas vispār nav pieejamas – kā smago kravas auto vai aviācijas jomā, vai arī tās ir pilnīgi jaunas un vēl nav iemēģinātas praksē, kā tas ir ar visām programmām, kas skar citu zemes apstrādes metožu ieviešanu lauksaimniecībā un



Augstākās tiesas preses apskats 16.05.2023.

12

minerālmēslu un pesticīdu lietojuma samazināšanu tajā. Atbilde uz pirmo jautājumu pagaidām laikam ir negatīva – pašvaldības ir pārāk atkarīgas no valsts atbalsta savu problēmu risināšanā, tādēļ nevar riskēt tiesāties ar valsti. Citādi ir ar pilsoņiem un dažādiem aktīvistiem – to pietiek gan.

Pietiktu kādam miljonāram, kas Jūrmalas kāpās iebūvējis māju, ieraudzīt, kā to noskalo jūra, kad doma par zaudējumu piedzīšanu no valsts varētu ienākt prātā. Tieši tāpat ar jēkabpiliešiem un šajā pilsētā izvietotajiem uzņēmumiem – tiem gan šāda doma varētu iešauties galvā. Un tiesa pat varētu pieņemt Francijas tiesai līdzīgu lēmumu – ka valsts dara nepietiekami.

Tikai ko tas spētu palīdzēt konkrētajiem pilsoņiem un īpašumiem?